

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ו' כסלו תשפ"א | דף היומי בבלי: עירובין קה | דף הכולל: שבת קיב.
דף היומי בהלכה: מסימן תקכ"ט סעיף ב' עד תחילת סימן תק"ל (סיום חלק חמישי).
מוסר: אהבת חסד - והנה כל זה' עד פרק י"ט.
קנין חכמה הלימוד השבועי: וצריך אדם לחקור' עד 'הביטחון השביעי'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מילה אחת באוטובוס העמידה דורות של עובדי ה' | מרן הגר"ח שליט"א התבונן בערימה של שלג ו... נזכר ביחזון איש' | הדפיקה המפתיעה על בימת בית הכנסת בגרמניה | באיזה סוג של שאלות ילא הבין' מרן הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל? | 2023

יהלומים מגדולי ישראל

פעם אחת כשנסעתי עם מרן הגר"ח שליט"א לברית בירושלים, ראיתי לצד הדרך ערימות שלג שפוננו מהכביש. הסבתי את תשומת לבו לזה. הוא הביט לרגע ונהנה, כי השלג הזכיר לו את... מרן ה'חזון איש' זי"ע

וגם: מדוע נדיר כל-כך שרבינו יברך את ברכת הרעם והברק?

"פעם אחת", סיפר, "כשנסענו לברית בירושלים ולצד הדרך נערמו ערימות של שלג שפוננו מהכביש, הסבתי את תשומת לבו של רבינו לזה. הוא הביט לרגע ונהנה, כי השלג הזכיר לו את ימי ילדותו בצילו של רבו המובהק מרן ה'חזון איש', שאז ירד פעם שלג בבני ברק..."

התמונה הנדירה המצורפת כאן היא מחודש כסלו שנת תשע"ז. בתוך כדי הילוכו של רבינו בבית, הסבו בני הבית את תשומת ליבו לגשמים העזים היורדים בחוץ, המלווים בברקים ורעמים. הוא נענה להציץ רגע בחלון כדי להבחין בברקים ולברך עליהם את הברכה הראויה.

(גליון דברי שי"ח)

בימים אלו בהם אנו זוכים לשפע גשמים ממרומים, ברחבי ארץ ישראל, יש לברך בשעת שמיעת הברק או הרעם את הברכה הראויה לה, הכתובה בשולחן ערוך סימן רכ"ז.

מעניין מאוד לציין, כי בגלל שקיעתו הרבה בלימוד, די נדיר שרבינו יבחין בברק או ישמע את הרעם. הן בביתו והן בלכתו בדרך הוא שקוע בד' אמותיו של תורה, ואינו שת ליבו על המתרחש סביבו.

סיפר משמשו האישי הר"ר ישעי' אפשטיין שליט"א, כי בשנים בהן היה רבינו נוסע לשמש כסנדק ברחבי ארץ ישראל, לא אחת היו גשמים עזים ממש, אך כידוע, מאומה לא מנע ממנו לנסוע וסדר יומו התנהל כמו ביום רגיל לכל דבר.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

"במשך 17 שנה ברציפות, לא הפסדתי אפילו מבחן אחד של 'קנין תורה', כי אני יודע איך הייתי נראה אם לא הייתי נבחן ב'דרשו' במשך כל השנים הללו"

נבחן 'דרשו' הרה"ג רבי שמואל וייסבלום, מספר כיצד שינה 'דרשו' את חייו וכיצד השפיעו המבחנים על כל סגנון הלימוד שלו

הרב וייסבלום מציין כי עכשיו הוא משתתף בקנין ש"ס זו הפעם השלישית: "את המבחנים ל'קנין תורה' אני עושה עם תוס', אבל את המבחן של 'קנין ש"ס' אני עושה בלי תוס', כי אני מרגיש שזה כרגע בלתי אפשרי עבורי להיבחן על הש"ס כולו עם תוס'. אולי בסייעתא דשמיא נגיע גם לזה בהמשך. אני מאוד מקווה". בנוסף ללימוד בתוכניות האמורות, נבחן הרב וייסבלום מדי חודש בחודשו גם ב'דף היומי בהלכה'.

לדבריו, המבחנים ב'דף היומי בהלכה' הם קלים יחסית, אבל הלימוד עצמו של המשנה ברורה קשה אינו קל בחלק מהחודשים: "הלכות יו"ט, הלכות פסח, עירובין, אלו לא הלכות קלות שאפשר ללמוד בתוך זמן קצר ולהמשיך הלאה. זה כן מצריך השקעה, אבל זה לימוד חשוב מאין כמוהו, כי רק ככה לומדים את המשנה מתחילתו ועד סופו בלי לדלג ובלי להתמקד רק בהלכות היותר מצויים והיותר מוכרות".

איך אתה מצליח להתייצב מדי חודש למבחן כבר 17 שנה

ברציפות בלי להחמיץ אפילו מבחן אחד? זה לא קשה לך?

"כמובן שיש תקופות שזה יותר קשה. חיתנתי ילדים, להגיע למבחן ביום שישי ערב שבת 'שבע ברכות', זה לא עניין של מה בכך. בוודאי שזה קשה. נולדו לי ילדים ב-17 השנה האחרונות, הייתי צריך להתכונן ל'שלום זכר', לקידושים, לשמחות של קרובי משפחה שלי, לפעמים צריך לנסוע מחוץ לעיר. בוודאי שזה לא קל.

"אבל אני מסתכל על עצמי ואני רואה איזו תרומה עצומה תרמו לי המבחנים האלו. איפה הייתי היום אם לא היה מוקם ארגון 'דרשו' חלילה וחס? ברור לי שהייתי במקום הרבה הרבה יותר נמוך מהמקום שבו אני נמצא היום, וברור לי שאם אני אמשיך להיות צמוד ולהקפיד על המבחנים החודשיים, אוכל בעזרת ה' להגיע למקומות גבוהים יותר. כשאני יודע שכל הצמיחה האישית והרוחנית שלי תלויה בזה, ברור שאני לא אחמיץ אף מבחן. מי יכול לוותר על מה שנותן לו כח ושק ורצון להמשיך ולהתקדם הלאה?..."

הרב שמואל וייסבלום, מוותיקי הנבחנים ב'דרשו', זכה להגיע להישגים לא מבוטלים במשך השנים בהן הוא לומד ונבחן בתוכניות השונות של הארגון.

"זה בראש חודש שבט תשס"ד", הוא מספר, "התחלנו אז ללמוד את מסכת חולין, ועשינו את המבחן הראשון של 'דרשו' בתוכנית 'קנין תורה'. מאז ועד היום, כבר 17 שנה ברציפות, שאני מתייצב כל חודש בקביעות ונבחן ב'דרשו' על עוד 30 דף. פעם בארבעה חודשים אני עושה גם את המבחן המסכם על 120 דפי גמרא, ובמקביל אני נבחן מדי חודש גם על 'הדף היומי בהלכה', ואחת לחצי שנה אני מתייצב גם למבחן של 'קנין ש"ס', כבר הרבה שנים ב"ה".

את המחזור הראשון של 'קנין ש"ס' לא הצליח הרב וייסבלום לסיים. "באותה התקופה למדתי בתוכנית 'קנין הלכה', שהיא תוכנית תובענית הדורשת הרבה מאוד השקעה, ושהמבחנים שלה מקבילים לאלו של 'קנין ש"ס', אחרי בין הזמנים של תשרי וניסן.

"במשך כמה שנים הצלחתי להחזיק מעמד במקביל בשתי התוכניות האלו, אבל לאט לאט הצטברו הדפים בתוכנית 'קנין ש"ס' וזה הפך למשא כבד מאוד, כשכידוע ב'קנין ש"ס' נבחנים בכל פעם על כל הדפים מתחילת הש"ס ועד המקום שבו מחזיקים באותה התקופה ב'דף היומי', כך שלאט לאט זה נהיה יותר ויותר קשה.

"כשראיתי שזה מעל לכוחותי, ויתרתי על הלימוד ב'קנין ש"ס' במחזור הראשון, והמשכתי להתמקד ב'קנין הלכה', ובמקביל המשכתי לעשות את המבחנים החודשיים ואת המבחן המסכם ב'דף היומי'. כשהתחיל מחזור נוסף של 'קנין ש"ס' לפני כשמונה שנים, החלטתי לנסות שוב ובעבור שנים אחדות בסייעתא דשמיא סיימתי את 'קנין הלכה' תוכנית שבה השתתפתי במשך 11 שנים, כך שבמחזור השני של 'קנין ש"ס', כשהגיעו לקראת אמצע הש"ס, היה זה אחרי שכבר סיימנו את 'קנין הלכה', ויכולתי להתמקד יותר בלימוד ל'קנין ש"ס'".

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כעבור יותר משנה ניגש אלי מישהו לקראת תפילת ערבית של מוצאי שבת ומאחל: "שבת שלום, הרב!". בשנייה הראשונה לא זיהיתי אותו, ואז הוא הציג את עצמו ואמר: "זה אני מהאוטובוס..."

לא להאמין עד כמה חשובה מילה טובה אחת לזולת. בכוחה להצמיח דורות שלמים לעבודת ה'

בכל פעם היה מעדכן אותי החייל על הנושאים אודותם שוחח עם ראש הכולל - וכל זאת כשהוא עולה לאוטובוס עדיין ללא כיפה.

יום אחד זה קרה. הוא עלה לאוטובוס עם כיפה, התיישב לצדי ואני לא מתייחס לשינוי. למה? כי זה היה פשוט לי שבאיזשהו שלב זה יקרה - כל כך פשוט וטבעי, שלא היה לנו צורך אפילו לשוחח על כך...

באחת השיחות שלנו שהתנהלו במהלך הנסיעה, סיפר, שלאחר תום השירות הצבאי הוא מתכנן לפתוח חנות-פלאפל. הוא רק לא לקח בחשבון שעד לסיום השירות יחול בו כזה שינוי דרמטי. במקום לגלגל כדורי חומס הוא קבע חברותא עם אברך מאותו כולל בו ביקר...

לפני שנפרדנו הוא שלח אלי את חבר שלו. הקשר עם החבר נמשך, ואף הוא בסייעתא דשמיא עבר את התהליך וחזר בתשובה שלימה!

כעבור יותר משנה ניגש אלי מישהו לקראת תפילת ערבית של מוצ"ש ומאחל: "שבת שלום, הרב!". בשנייה הראשונה לא זיהיתי אותו, ואז הוא מציג את עצמו בתור: "זה אני מהאוטובוס..." האמת: כבר בחתונה שלו, אליה הוזמנתי, בקושי זיהיתי אותו עם הכובע, החליפה ויתר סממני הקדושה... וכעת הוא מאחל לי שמגיע לו מזל-טוב להולדת-הבת!

למה חשוב לי לפרסם את הסיפור? כי אני בעל המעשה, ואלו לא דברים מפי השמועה. חשוב לכולנו לדעת עד כמה חשובה מילה אחת שנאמרת לזולת. בכוחה להצמיח דורות שלמים לעבודתו יתברך! איך התחיל כל הקשר שלנו? מה גרם לו להתיישב דווקא לידי מדי נסיעה? - ה'תודה' שהוא אמר לי ביום הראשון להיכרותנו והמחמאה שאמרת לי ביום השני להיכרותנו...

מילה אחת אלפי צאצאים!!!
בכבוד רב, מ.ד.ר. בני-ברק

(פורסם בגיליון 'איש לרעהו')

אני מתגורר בבני-ברק. לפני מספר שנים כיהנתי כמגיד-שיעור במודיעין-עילית, והייתי נוסע מידי יום ביומו לישיבה בתחבורה הציבורית. הנסיעות שלי היו במסלול ובשעה קבועים. יום אחד עלה לאוטובוס חייל, מה שנקרא "חילוני". אני ישבתי במעבר, וכאשר ראיתי אותו מתקרב נכנסתי פנימה, ליד החלון, על מנת לפנות לו מקום ישיבה. לפני שהוא ירד מהאוטובוס, פנה ואמר לי 'תודה'. קלטתי שמדובר באדם שיש לו עדינות - אך למאי נפקא-מינה? אני לא מכיר אותו. הוא לא מכיר אותי. נפגשנו פעם בחיים וזהו.

למחרת הוא שוב עלה לאוטובוס. והסיפור חזר על עצמו: אני ישבתי במעבר, וכאשר ראיתי אותו מתקרב נכנסתי פנימה, ליד החלון, על מנת לפנות לו מקום ישיבה. הוא התיישב לצדי בטבעיות ואני אמרתי לו שאתמול הבחנתי בעדינות המיוחדת שלו...

תוך כדי נסיעה הוצאתי מהתיק עלוני פרשת-שבוע על מנת לקרוא בהם בזמן הנסיעה. כאשר הבחנתי שהוא מנסה להציץ בהם, שאלתי אותו: האם זה מעניין אותך? "למה לא?" השיב. נתתי לו לקרוא, ולאחר שסיים אמר שזה היה מאוד מעניין.

הדבר הפך לקביעות. הוא עולה לאוטובוס במקום קבוע, מתיישב לצדי, ואני מושיט לו עלונים לקריאה. הוא מאוד נהנה מהקריאה, אך מעבר לזה לא קרה הרבה. מדי פעם שוחחנו על דברים שענינו אותו אך לא על יהדות. כך חלפו להם כמה שבועות בלא שהוא ישתף אותי עם מה שמתרחש בליבו פנימה.

"אני לומד בכולל", בישר לי כעבור תקופת ההיכרות הראשונית. לא הייתי צריך להיות בהלם, כי הכוונה לא היתה שהוא לומד בכולל יום שלם - גם לא חצי יום. השירות הצבאי שלו הסתיים בכל יום בשעות הצהריים, אז היה חוזר הביתה. ליד הבית שלו פעל כולל אברכים ומשגילה הצעיר את אור היהדות, החליט לטעום באופן קצת יותר מעמיק. וכך מצא את עצמו ניצב בשערי הכולל שפעל בשכונת מגוריו.

ראש-הכולל קלט אותו והיה מקדיש לו קצת זמן ללימוד.

"אומר לכם את האמת" - השיב להם רבי מיכל יהודה - "אני לא יכול לענות על השאלה הזו, אינני מבין בשאלות כאלו". הם חזרו שוב על שאלתם, ושוב אמר להם: "שמעתי, אבל אני לא מבין בכאלו שאלות". הם תמהו - "למה ראש הישיבה מתכוון?"

באיזה סוג של שאלות 'לא הבין' מרן הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל? | וגם: הגאון שהעדיף לשמש כמשגיח מאשר כראש ישיבה

וסיפור נוסף בנושא זה שריגש אותי מאוד.

הגאון ר' שלום שפירא (חותנו זקנו של מורנו הרה"ג ר' יצחק שרייבר שליט"א) היה יהודי גאון ומתמיד גדול, ושימש כמשגיח בישיבת אור התורה (כיום היא כבר לא קיימת). למעשה הוא היה מתאים לשמש כראש ישיבה חשוב, ואכן הציעו לו להיות ראש ישיבה בישיבת חדרה (אחרי שהרב אוליפנד עזב ורצו לשקם את הישיבה עם בחורים טובים).

שלחו אותי לדבר איתו על כך, ואני זוכר כמו עכשיו, איך שהוא אמר לי: "תשמע, זה לא מעניין אותי, אני לא רוצה. אתה לא יודע איזו הנאה יש לי כאן, כשאני רואה בחור שלא קם לתפילה ואני משכנע אותו לקום, ולמחרת אני רואה אותו בשחרית בישיבה. אני לא מוכן לותר על ההנאה הזו, אני רואה בזה תפקיד, אני רואה בזה אידיאל. אני רואה שאני תורם בזה, אני לא מחפש שיקראו לי 'ראש ישיבה', אני לא צריך את זה... פה, אני יודע שאני תורם!" המושג הזה נוגע לא רק למרביצי תורה, אלא גם לכל אחד, לכך בחור. תפסיק לרגע לחשוב על עצמך. בחור יכול לעשות חשבון: 'בשבילי יותר טוב לעשות כך וכך...' ייתכן, אבל בישיבה אתה מזיק. אם אתה רוצה להצליח - צריך לנהוג אחרת. צריך לחשוב על הישיבה והבחורים, מה טוב להם, ולא להיות מזיק. אתה רוצה להצליח ולהיבנות - חשוב גם על השני.

(גיליון 'ארחות חיים')

שח הגה"צ רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי שליט"א:

סיפר לי נכדו של מרן הרה"י הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל, שהיה פעם ראש ישיבה שהיה צריך גם למסור שיעורים, והיה טרוד הרבה מזמנו באסיפת כספים ובצרכי הישיבה, ולא היה לו זמן מספיק בשביל להכין שיעור. אז הוא החליט שבישיבה שלו ילמדו שלוש מסכתות, וכל מחזור יעבור את כל השלש מסכתות, וכך יש לו כבר שיעורים מוכנים, רק צריך קצת להסתכל ולרענן את החומר לפני השיעור.

באו מגידי השיעורים לר' מיכל יהודה בטענות - וכי נעבור את כל החיים שלנו רק עם שלוש מסכתות?! והציעו באוזניו, שהם יאמרו לראש הישיבה - או שתכניס עוד כמה מסכתות, ואם לא - או שנעזוב לגמרי, או שניקח חופשה לזמן מה ונלמד מסכתות לעצמנו.

אמר להם ר' מיכל יהודה: "אומר לכם את האמת, אני לא יכול לענות לכם על השאלה הזו, אני לא מבין בשאלות הללו". הם חזרו שוב על השאלה, ושוב אמר להם: "שמעתי, אבל אני לא מבין בכאלו שאלות".

הם תמהו: "למה ראש הישיבה מתכוון?"

והוא הסביר: "אני, מהרגע שנהייתי מגיד שיעור לתלמידים - מעולם לא חשבתי מה איתי. חשבתי רק מה טוב לתלמידים. אני לא רגיל לשאלות הללו..."

חדשות דרשו

"גם בבית הילדים יודעים שהשבוע יש לאבא מבחן ואסור להפריע לו כשהוא חוזר על הגמרא. זה נהיה נושא מדובר בבית. שואלים אחר כך איך היה המבחן ועוקבים אחרי הלוח מתי המבחן הבא"

נבחן 'קניין ש"ס' לשעבר, שגם השלים מחזור לימודים ב'קנין הלכה' וכיום נבחן בפעם השנייה בתוכנית 'דף היומי בהלכה' - מספר על הקשר המיוחד שלו עם 'דרשו'

מתחילתו ועד סופו, במקביל העמיק בלימודי הלכה וזכה לסיים מחזור לימודים בתוכנית 'קניין הלכה', הכוללת לימוד טור וש"ע משורשי הסוגיות לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, וכיום

יעקב א. לוסטיגמן

הרב ד. הוא אחד מתלמידי החכמים באלעד. יהודי כבן 45, שזכה לסיים את הש"ס כבר מספר פעמים, ואף נבחן עליו פעמיים

אחרי שהשלים את התוכניות האמורות, הוא עדיין ממשיך ללמוד ולהיבחן בתוכנית 'דף היומי בהלכה' זו הפעם השנייה.

"אני מבקש שלא תפרסמו את שמי", הוא אומר מיד בתחילת השיחה. "כך אוכל לדבר יותר בפתירות ובחופשיות כשאני יודע שהדברים לא יצוטטו בשמי.

נעתרנו לבקשתו, והרב ד. החל לספר: "ההיכרות שלי עם 'דרשו' החלה מהרגע הראשון ממש. כשהחלו המבחנים בתוכנית 'קנין תורה', על הדף היומי. התחלנו אז במסכת 'חולין', וזכיתי לעשות את המבחן הראשון של 'דרשו' יחד עם אלפי לומדי דף היומי אחרים.

"מאז המשכתי ונבחנתי מדי חודש בחודשו, וכאשר החל מחזור חדש של לימוד 'הדף היומי', לפני כ-16 שנה, נפתחה אז תוכנית הלימוד 'קנין ש"ס', והחלטתי לקפוץ למים ולנסות להימנות על הקבוצה המיוחדת הזאת.

"ואכן, עמדה לי זכות הרבים והצלחתי ב"ה להחזיק מעמד בלימודים לפי סדר התוכנית עד סיום הש"ס, ולאחר מכן אף למדתי פעם נוספת בתוכנית 'קנין ש"ס' עד לסיום הש"ס האחרון שנערך בשנה שעברה. בסך הכל מדובר ב-15 שנות לימוד אינטנסיבי שכללו גם מבחנים חודשיים על 30 דף בכל פעם, גם מבחנים מסכמים אחת לארבעה חודשים, וגם מבחנים חצי שנתיים של 'קנין ש"ס' כשבכל פעם נבחנתי מתחילת הש"ס ועד המקום שבו החזיקו באותה התקופה ב'דף היומי', ובסיום הש"ס נבחנו על הש"ס כולו מתחילתו ועד סופו במבחן אחד מרוכז.

במקביל, חלק מאותה התקופה, למדתי גם בתוכנית 'קנין הלכה'. זאת תוכנית שהציבור הרחב לא יודע עד כמה היא חשובה ומיוחדת. מדובר בלימוד יסודי של ההלכות העיקריות באורח חיים וביורה דעה, הלכות שבת, נדה, ריבית, בשר וחלב, תערובת, איסור והיתר ועוד ועוד. ממש גופי תורה בלימוד עיוני ומעמיק, עם מבחנים חצי שנתיים, בקצב לימוד מוקפד מאוד עם חוברות 'מראי מקומות' שמגיעות מדי חודש בצורה מסודרת ונותנות לכל לומד כיוון ודרך כיצד ללמוד ולהצליח בסייעתא דשמיא.

"התוכנית הזאת תרמה לי תרומה אדירה, יחד עם לימוד 'קנין ש"ס'. למדתי איך להשקיע, לטפח את יכולת הסיכום, הזיכרון, שיטות חזרה מהירות, ובסייעתא דשמיא לקנות עוד ועוד ידע ועומק בחלקים נוספים בתורה הקדושה".

אבל תלמידי חכמים תמיד היו, גם לפני 'דרשו', אתה באמת חושב שבלי 'דרשו' היית נראה אחרת, היית פחות תלמיד חכם ממה שאתה היום?

"בלי שום ספק", משיב הרב ד. "אני לא אומר שאם לא 'דרשו' הייתי עוזב את הכולל והולך לעבוד. כנראה שהייתי נשאר אברך גם בלי 'דרשו', אבל לא הייתי לומד איך לנצל את הזמן בצורה כל כך מושלמת.

"יתירה מזאת, 'דרשו' לימד אותי ללמוד. אני מתכוון לומר שכשאתה לומד מתוך ידיעה ברורה שאחר כך אתה צריך להיבחן

על הלימוד, אז לא רק שאתה חוזר על זה אחר כך שלא תשכח, אלא גם בזמן הלימוד עצמו אתה משקיע יותר, אתה חייב לצאת ברור עם עצמך מה מותר מה אסור, מה היתה השאלה ואיך בדיוק התשובה של הגמרא עונה עליה, כמה שיטות יש לגבי מקרה כזה וכמה שיטות באוקימתא אחרת. אתה יודע ששאלות כאלו יופיעו במבחן ואתה חייב להיות ערוך לכל שאלה. הלימוד עצמו משתבח, וגם העול של החזרה והשינון חזק הרבה יותר.

"כמוכן שהמבחנים גם תוחמים את הזמן. כשאתה לומד בקצב חופשי, אז לא קרה כלום אם יום אחד התעסקת עם דברי פחות חשובים ונטית לצדי דרכים בלימוד ובעיסוק בסוגיות שהן לא חשובות להבנת הלימוד העיקרי שלך וההתקדמות בו. כך אתה מאבד מכאן ומשם ובסוף יוצא עם יבול דל מאוד ביחס למה שהיית יכול להספיק באותו הזמן. הידיעה שיש לך מבחן מחייבת אותך לשמור על קצב. 'דף היומי' זה לא רק המלצה של ללמוד דף ליום כדי לסיים ש"ס פעם בשבע וחצי שנים, אלא זאת ממש חובה לעמוד בקצב של 30 דף לחודש, כי אחרת לא תדע כלום במבחן של 'דרשו'..."

"והכי חשוב, שהלימוד כולו הפך להיות בסגנון הזה. לא רק כשאני לומד את הלימודים של 'דרשו'. גם היום כשאני כבר לא נבחן בקנין ש"ס ולא בקנין הלכה, אני לומד גמרא כמו 'דרשו איד'. אני חייב להבין עד הסוף, תוך כדי הלימוד אני כבר מסכם לעצמי בראש כדי לצאת עם ידיעה ברורה, ולאחר מכן אני חוזר ומשנן בשיטות שפיתחתי במן שלמדתי ב'קנין ש"ס', במהירות ובקצב של לעבור על כל דף בתוך כמה דקות. עם התוס', כמוכן אחרי שלמדתי אותו בצורה יסודית ורצינית ובמשך זמן רב יותר".

נראה שבאמת זכית לקבל הרבה תועלת מהלימוד בתוכנית האלו...

"אין ספק. אני יודע בוודאות שאם לא 'דרשו', הייתי נראה היום אחרת לגמרי. הייתי פחות מתמיד, פחות מסכם, פחות יודע, פחות תלמיד חכם. בלי שום ספק.

"אחד הדברים החשובים שלמדתי ב'דרשו', הן ב'קנין ש"ס' והן ב'קנין הלכה', זה שבין הזמנים זה לא זמן לנוח מהלימוד אלא להיפך, זה זמן להתעלות בלי המגבלות של סדרי הלימוד בכולל. כל המבחנים החצי שנתיים של 'דרשו' נערכים תמיד אחרי בין הזמנים, והנבחנים פשוט מתרגלים לנצל את ימי בין הזמנים לחזרה בלתי פוסקת כדי לעמוד בכור המבחן בעזרת ה'. אני חושב שזה הקניין הכי גדול שקניתי ב'דרשו' מכל הקניינים הרבים האחרים".

• אילו תכונות צריך אדם כדי להיות 'דרשו איד' ברמה כזאת, לדעת ש"ס ולשלוט בסימנים רבים בטור וש"ע בצורה יסודית כל כך?

"צריך פשוט לשבת וללמוד עם מסגרת ועם 'מחייב' נכון. אני לא יודע אם התוכנית 'קנין ש"ס' מתאימה לכל אחד, ואם 'קנין

זה נושא דיבור עם החברים בכולל ובכל מקום. השבוע יש לך מבחן, ובשבוע הבא אתה מתחיל לחזור לקראת המבחן המסכם וכו' וכו'.

"גם בבית הילדים יודעים שהשבוע יש לאבא מבחן, ואסור להפריע לו כשהוא חוזר על הגמרא, זה נהיה נושא משפחתי מדברים על זה, שואלי אחר כך איך היה המבחן, ועוקבים אחרי הלוח מתי המבחן הבא.

"אני לא מדבר על התקופה של הסיום, זאת בכלל חגיגה גדולה, ממש שמחה ענקית. כל המשפחה המורחבת יודעת שאתה מסיים את הש"ס ושאתה מוזמן אחר כבוד לסיום הגדול של 'דרשו' שכידוע כולם רוצים להשתתף בו, ומתקשרים אליך ומפעילים עליך לחץ אדיר ש"תסדר להם כרטיס", כאילו שיש לך יכולת לעשות זאת.

"ויש גם את השאלות של "איפה מופיעה הגמרא הזאת ואיפה מופיעה המימרא ההיא", שכל הזמנים שואלים אותך כי אתה חתן 'קנין ש"ס' לשעבר, ואפילו חברים מהישיבה שלא ראו אותך כבר כמה שנים טובות, יודעים להתקשר אליך מפעם לפעם כדי שתעזור להם למצוא את הגמרא שהם מחפשים, וכשאכן הצלחת לענות על השאלה, זה מאוד מאוד נעים להיות הידען של הסביבה וכו'.

"אבל זה החלק הפחות חשוב, כי זאת לא באמת המטרה. החלק החשוב זה הסיפוק העצום והידע שאתה קונה ממש ידיעה ברורה ויסודית בחלקים גדולים מהתורה, וכמובן שה אף פעם לא מספיק ואפילו לא כמעט מספיק, כי התורה רחבה מיני ים ועדיין לא נגענו באפס קצה, אבל עם כל זאת יש סיפוק גדול ורק בשביל ההרגשה הנפלאה הזאת שמרגיש יהודי שמסיים ש"ס, היה שווה להשקיע את כל ההשקעה האדירה הזאת".

הלכה' מתאימה לכל אחד. לכל אדם יש את תכונות הנפש שלו, אבל בסופו של דבר כולנו לומדים גמרא והלכה, וכל אחד יכול למצוא את המקום שלו ב'דרשו' עם שלל התוכניות של הארגון. מי שקשה לו ללמוד בצורה בקיאותית ולעמוד בקצב של דף ליום, יכול ללמוד בתוכנית 'דרשו בכולל' בקצב של 20 דף לחודש, חמישה דפים לשבוע. אי אפשר לשבת כל כך הרבה שנים בכולל בלי תוכנית מסודרת והספק מכובד של לימוד.

"אחד ההבדלים בין 'דרשו איד' לבין תלמיד חכם שאינו 'דרשו איד', זה מה הוא עושה כשיש לו חמש דקות. קח יהודי תלמיד חכם שמגיע לבית כנסת ומחכה למישהו כמה דקות. הוא יודע שאין לו יותר משלוש או חמש דקות, מה הוא יעשה? יפתח גמרא ויתחיל ללמוד? עד שהוא ילמד את השאלה של הגמרא כבר יגיע החבר.

"אז פותחים ספר קליל על פרשת השבוע או משהו כזה, כדי שלא לבטל את הזמן. 'דרשו איד' לעומת זאת, יכול בשלוש דקות האלו להספיק לחזור על דף גמרא ואפילו על שני דפים. אני לא אומר שהוא לא ילמד גם ווארטים על פרשת השבוע, זה גם שוב, אבל הוא יעשה את זה מבחירה בזמן שימצא לנכון ולא בגלל שיש לו רק שלוש דקות..."

לנוכח הדברים ששמענו ממך אפשר לקבוע בזהירות הנדרשת שאתה לא תהסס להמליץ לחברים ולמכרים להצטרף ל'דרשו' אם הם לא עשו את זה עד עכשיו?

"נו בוודאי, אין בכלל מקום לספק. קודם כל זה עניין של העסק שעושים מזה בבית. 'דרשו' זה לא סתם לימוד אלא לימוד בחבורה ענקית ובפרסום גדול. כולם יודעים מתי יש את המבחן של 'דרשו' ויודעים שאתה נבחן ב'דרשו'. מדברים איתך על זה,

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

"איך זוכים לילדים כאלה?" - שאל היהודי, אך רבי מרדכי לא ענה לו. הוא שאל פעם ופעמיים, עד שפעם אחת לקח כסא, התיישב ליד ר' מרדכי ואמר: "אני לא זו מפה עד שתענה לי"...

Yaakov Naumi Flash90

הדפיקה המפתיעה על הבימה בבית הכנסת בגרמניה

היה גבאי, ובגרמניה שום אדם מלבד הגבאי לא העז לדפוק על הבימה.
 "הכל השתקו מופתעים, והוא הכריז: 'אני צריך אתכם לעדות'... הם לא הבינו כלל מה הוא רוצה, ואז הוא ניגש לארון הקודש ואמר: 'ריבוננו של עולם, כל האנשים כאן בבית הכנסת עדים, שאני אף פעם לא דיברתי בתפילה, ואני גם מבטיח שלא אדבר אף פעם בתפילה. אני לא צריך כסף ולא כבוד, רק דבר אחד: אני מבקש מריבוננו של עולם - אנא, זכה אותי בילדים צדיקים שעוסקים בתורה'".

(כבוד בית ה', הובא בגיליון קדושת בית מקדש מעט)

סיפר יהודי, שהיה בן בית אצל רבי מרדכי שוואב, תלמידו של ה"חפץ חיים". רבי מרדכי שוואב וכל אחיו היו תלמידי חכמים מופלגים, עובדי ה' ובעלי מעלה. אותו יהודי שאל את רבי מרדכי - איך זוכים לכאלה ילדים? גם אני רוצה לזכות בזה.

הוא שאל פעם ופעמיים, אך רבי מרדכי לא ענה, עד שפעם אחת לקח היהודי כסא, התיישב לידו ואמר: "אני לא זו מפה, עד שאתה עונה לי מדוע אביך זכה לזה".

"אתה עקשן גדול", חייך אליו רבי מרדכי, "קשה לעמוד מולך... ובכן, אבי היה אדם פשוט. זמן קצר לאחר נישואיו, הוא ניגש אל הבימה בבית הכנסת, ודפק עליה כדי להודיע הודעה. הוא לא

על דא ועל הא

אתה יודע כמה תכניות היו לי? לפני הצהרים מגיד-שיעור, אחר הצהרים ייעוץ בקליניקה, בערבים הפעלת תוכנית ייחודית לבחורים מתמודדים... אבל כלום! אני פה במיטתי, בלתי ממומש לחלוטין... מה יהיה אתי בקצב הזה?

אל תתבלבל: זה לא 'חזון אישי' ולא 'מימוש עצמי', זה בסך הכל קולות ששמעת תמיד מהסובבים אותך | עקיבא שצ'רנסקי

מי אתה מדבר?
 מה הפירוש 'מה זה הקולות'?! - אלו הם קולות שדורשים ממני לקחת אחריות על החיים ולהתחיל לעשות איתם משהו. כמה שנים אני עוד יכול ככה להישאר באותו מקום? זה פשוט מזעזע, אני עוד מעט גומר כבר את שלב העשייה בחיים ועדיין אני כאן כמו גולם שלא מתפתח. מה יהיה?

מה, אתה רציני? אתה עומד מאחורי המילים האלו?
 - כן, אני פשוט מרגיש שאני לא משיג את מה שיכולתי להשיג. זה מזעזע אותי לחשוב על זה. אני מפספס את המומנטום שלי פה על בימת העולם.

תגיד, מה עובר עליך? מה אתה ככה רודף את עצמך?
 - אני בכלל לא רודף את עצמי. בסך הכל אני אומר את העובדות. עובדות שמראות כמה אני בכלל לא מתחיל להתקדם...
 -נ, אז תתקדם! מה הבעיה?
 - לא יודע. אני לא מצליח לפצח מה קורה לי בקטע הזה. אני

אוף! שוב פעם אני מוצא את עצמי לא 'ממומש'. מה יהיה? אני כבר עמוק בתוך החיים ועוד לא התחלתי לממש חמישית ממה שאני יכול. היו לי כל כך הרבה תכניות להספיק. להיות מגיד שיעור לפני הצהריים. לקבל קהל בקליניקה אחרי צהרים. ובערבים לפתוח תוכנית ישיבתית לבחורים נושרים מבתים הרוסים.

היו לי כבר תוכניות חינוכיות ברורות. תכננתי את ההווי החברתי לפרטי פרטים, דמיינתי איך רשת ישיבות הערב הזו מדליקה את כל הגולה כולה באש של קדושה. איך בחורים שבורים מקבלים במסגרת של שעות הערב את החום והאהבה שהם כל כך זקוקים להם. כמה זה יכול לעצור את אחוזי הנשירה, כמה משפחות יהודיות יכולות להיבנות מזה, כמה נשמות יהודיות יכולות לצמוח ולהגיע אל האור שלהם. והנה, איי איי... אני פה במיטתי. כלום. מה יהיה איתי בקצב הזה?
 - אברימי, מה-זה הקולות האלה שאתה מוציא מהגרון? בשם

מרגיש כמו איזה אחד שרץ על סרט-נע הפוך. אני מנסה להשיג את היעדים שאני חולם עליהם, לחוץ בשבילם, והם פשוט בורחים לי. זה מרגיש לי כמו רוצח שרץ אחרי בחלום, הסכין שלופה לו ביד, אני מנסה לברוח, כל החברים כבר בחוף מבטחים, ורק אני מנסה לרוץ בכל הכוח - והרגליים ממאנות להישמע לי. תקשיב, זה לא בצחוק, אני מרגיש שאני מנסה ללחוץ על הגז בכל הכוח, האוטו מרעיש, עושה כל מיני קולות, אבל אני פשוט לא זז...

וואו! אילו חוויות נוראיות. ולמה אתה ממשיך להקשיב לקולות האלה?

- קולות?! מה? -

הקולות האלה שרודפים אותך ואומרים לך: 'אתה לא מספיק מתקדם', 'אתה יכול להגיע ליותר'?

- מה הקשר 'קולות'? זו מציאות אמיתית. אני יכול הרבה יותר, וגם חייב להתקדם יותר.

אם אתה חייב להתקדם או לא - זה נושא מאוד חשוב. אבל תראה איך אתה נראה, כמו תרנגול מכווץ, מרוט כנפיים, רועד מפחד משמע צווחת השוחט. יש לך בפנים כל מיני קולות שמאיימים עליך ומפחידים אותך עד לאימה.

- ברור שאני מפוחד ומאויים. תראה איך שאני פשוט לא מממש את עצמי. מה הקשר של הקולות האלו שאתה מדבר עליהם כל הזמן?

אני אסביר לך מה הקשר 'קולות'. בוא נשאל את זה כך: למשל, איך אתה עם שאר ההתקדמויות הרוחניות שלך, איך אתה עם שבת?

- מה הפירוש?

איך אתה מרגיש רוחנית עם השבת? טוב לך איתה?

- מאוד! שבת זה זמן שאני מממש נהפך לאיש אחר. כבר מיום שישי אני הולך מוקדם לשטיבל, לומד כמה שעות. כמעט תמיד אני מספיק לגמור את ה'אור החיים' על הפרשה. אחר כך עבודת התפילה וקבלת שבת. קידוש. סעודה. זמירות עם הילדים... ממש מעין עולם הבא!

מה? ממש מושלם? אין לך מה להתקדם בעבודה הרוחנית שלך עם השבת?

- ברור שיש! יש עוד המון. אין לדבר סוף.

אז למה פה אין לך את ה'סטרס' שיש לך סביב הדברים האחרים - שעוד לא נהיית מגיד שיעור, שאין לך קליניקה, ורשת הישיבות שעוד לא הוקמה? מה ההבדל?

- דווקא מעניין מה שאתה אומר. ומה שעוד יותר מעניין זה, שדווקא עם הנושא של שבת קודש אני כן מוצא את עצמי מתקדם יפה. כל מה שסיפרתי לך עם ה'אור החיים' לפני שבת, זה משהו שהתחלתי רק לפני שנה. ואתה יודע, לעזוב את הבית בערב שבת עם כל ההכנות והילדים, זה לא דבר של מה בכך. ותכל'ס, אני מעביר עכשיו בראש עוד הרבה דברים שהתחזקתי

בענייני השבת. דברים זזים שם. אז באמת, היכן ההיגיון כאן? אתה יודע למה? - כי בנושא השבת אין לך 'קולות'...
- מה זה ה'קולות' האלה שאתה לא מפסיק לדבר עליהם? כשאני אומר 'קולות' אני מתכוון לקולות שנשמעו בסביבתך הקרובה מצד 'נשמות טובות' שהסבירו לך איך צריך ואמור בעז"ה להיראות 'אברמי המושלם'...

נשמות טובות הם היו. הם תלו בך המון ציפיה. הם שידרו לך שאתה חייב להצליח. "יש לך כישרונות, אבריימל, ואתה חייב לבטא אותם בפועל ממש"... "יש לך יכולות של למידה והסברה, לכן אם אתה לא תהיה מגיד שיעור מוצלח, אז אתה סתם כישרון מבזבז". "בגלל יכולות ההכלה שהתברכת בהם, אם אתה לא פותח קליניקה זה פשוט 'בל תשחית' על אבריימל בגלגול הזה"... ומאז אתה חי כל הזמן תחת מכבש לחצים עצמי נוראי שמכסח בך כל פינה טובה. הנה, תראה אילו עיניים מפוחדות פתחת מול הדילמה שלך עם 'מימוש הפוטנציאל', ולעומת זאת תראה איך נהנית לדבר על ההתקדמות שאתה מייחל להשיג בנושא השבת. - אבל אני לא מבין איך אתה אומר כך. הרי בסוף היום הקולות האלה הם רוחניים, הם קולות שדורשים ממני להתקדם בעבודת השם.

מעניין מאוד... אולי תספר לי כמה התקדמת לקראת היעד שלך בזכות הקולות האלה? כמה צעדים קדימה, מעשיים - ולא רק בדיבורים - אתה זוכר שעשית כדי להתקדם בנושא הישיבה, הקליניקה, רשת הישיבות, מאז שהקולות האלה חורשים לך בקודקוד?

- אז מה, להתעלם מהקולות האלה!?

ודאי! אלא מה?

- אבל בכל זאת, הנקודה הזאת מציקה לי. הרי אלו קולות רוחניים, איך שייך להתעלם מהם?

אבריימי, כשאתה קורא לזה 'קולות רוחניים' - אתה נותן לעצמך אישור להמשיך לסבול. אתה צריך לעשות הפרדה, להבהיר לעצמך שלקולות האלה אין שום קשר עם רוחניות. הקולות האלה לא מחפשים את ההתקדמות הרוחנית שלך.

ואני אוכיח לך את זה. גם אם היית חלילה חילוני, היו לך את קולות כאלה. הרי הסביבה שלך היתה אומרת: "אבי הגאון הזה, עם הכישרונות האלה - לא יהיה טייס בחיל האוויר! בזבוז!..."

"אבי מוכשר בכזה סדר גודל, שפחות מלהיות רמטכ"ל הוא לא שווה את החמצן שהוא לוקח באוויר"... ואז היית נלחם להשיג את היעדים האלו כדי לעמוד בציפיות שמשדרים לך הקולות הללו.

כך בדיוק גם כאן. אתה נלחם להשיג את היעדים שלך - רק בשביל לרצות את ה'קולות'. הפחד שלך מאי 'מימוש הפוטנציאל', הלחץ הנוראי בו אתה נמצא - נובע רק מהרצון הנואש שלך 'להראות להם' שהנה, אתה שווה! אתה מתקדם!

אז תגיד לי: יש לזה קשר לרוחניות? - - -

על מי מותר - ואף מצוה - לדבר לשון הרע?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

להכעיס אף על אחת משאר עבירות שבתורה, כתב לעיל (כלל ו ס"י בהגה"ה ובאמ"ח שם ס"ק כח) שיוצא על ידי זה לגמרי מכלל 'עמיתך', וראה משנ"ב (שם) שאפילו אם עבר שלא בפרהסיא, דינו כנכרי.

והנה לגבי יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות בזמננו, נחלקו כידוע הפוסקים האם נחשבים כתינוקות שנשבו, ובביאורים ומוספים מביאים כי למעשה גם להסוברים שאינם נחשבים תינוקות שנשבו, בכל זאת לענין לשון הרע ייתכן שיש להחמיר ולדונם כתינוקות שנשבו - כן כתב בשו"ת אז נדברו (חי"ד סי' ט); וכן דעת הג"ר יהודה שפירא (דעת יהודה עמ' רמו) שאין לספר לשון הרע על מי שאינו שומר מצוות; וזאת מלבד רודפי ושונאי הדת, שעליהם מותר לספר אף כשהם תינוקות שנשבו ובגדר אנוסים, כדי שלא ילמדו מהם. ומאידך, דעת הגר"ח קניבסקי (דרך שיחה ח"א עמ' ריז, טובך יביעו ח"א עמ' שלה) שגם תינוק שנשבה אינו בכלל 'עמיתך' ומותר לספר עליו לשון הרע. וראה עוד בענין זה בהרחבה בביאורים ומוספים שם.

בסעיף ה' (כלל ח' מהלכות לשון הרע) כותב ה'חפץ חיים' כי איסור לשון הרע הוא רק על אדם שנחשב עדיין בכלל 'עמיתך' - דהיינו עם שאנתך בתורה ובמצוות. אך אנשים שמכירים שיש בהם אפיקורסות, מצווה לגנותם ולבזותם, ואף אין צריך לכוון בזה לתועלת. וטעם הדבר כתב לקמן (רכילות כלל ט סוף סט"ו), שעל ידי שיפרסם דעתם הכוזבת לעיני הכל ויגנה אותם, לא ילמדו אחרים ממעשיהם הרעים.

ומהו אפיקורוס? - מי שכופר בתורה ובנבואה מישראל, בין בתורה שבכתב ובין בתורה שבעל פה, ואפילו הוא אומר: כל התורה מן השמים חוץ מפסוק אחד, או קל וחומר אחד, או גזירה שווה אחת או דקדוק אחד.

בביאורים ומוספים מציינים כי גם מי שמלשין על ישראל בפני נכרים כתב הח"ח לקמן (סי"ג) שיצא מכלל 'עמיתך' ודינו כאפיקורוס; וכן המבזה תלמיד חכם, כתב לעיל (עשין ח) שנכנס בזה לכלל אפיקורוס; וכן מומר לחלל שבת בפרהסיא, כתב בספרו אהבת חסד (ח"א פ"ג ס"ג) שיצא מכלל ישראל; וכן מומר

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדרך היומי

בעוד 2,338 יום מסיימים את הש"ס!!!

עירובין קה

ברוך שעשה לנו נס

עומדת לפשוט על העיר ולחפש אנשים שאין להם תעודות. החזון איש, שלא היתה לו שום תעודה ומסמך מתאים, יצא מבית הכנסת לכיוון היער להחבא שם עד יעבור זעם, אך בהגיעו מחוץ לעיר הבחין כי כל החיילים עם מפקדיהם עומדים שם ומחכים להכנס לעיר. בלית ברירה עבר ביניהם - בין שתי שורות של חיילים, עד שהגיע ליער והם לא ראוהו ולא הבחינו בו כלל! ואמר החזון איש, כי הנס הגלוי קרה בזכות לימודו במסכת עירובין.

(מאורות)

כה נכתב בספר תולדות יעקב, בשם הסטייפלער זצ"ל: "שח רבינו, שפעם שאל אחד את מרן החזון איש זצוק"ל, מפני מה בזמננו אין מצוי לראות השגחה פרטית בנסים גלויים, והשיב החזון איש זצ"ל: מדוע לא?! הנה, ביום שסיימתי לכתוב את חיבורי על מסכת עירובין, ישבתי בבית הכנסת במינסק, היה זה בתקופת מלחמת העולם הראשונה, ובזמן ההוא מי ששהה בלא ניירות ומסמכים מתאימים היה חשוד כמרגל. לפתע נכנס אחד לבית הכנסת והודיע כי קבוצת חיילים

מה צריך הבעל לקנות לאשתו לכבוד החג?

ענבים לא ניתן לקיים את מצות השמחה. ומוטל על האדם לשמח גם את אשתו וילדיו, ולכן, מצוה על הבעל לקנות עבור אשתו בגד או תכשיט לחג; ואם אין לה צורך בהם, נחלקו הפוסקים אם אף על פי כן יקנה דווקא בגד, או שיקנה חפץ אחר שיגרום לה לשמחה, כגון ספר או כלי נאה. וכן מצוה על האב לתת לילדיו דברים המשמחים אותם, כגון מיני מתקה. [שו"ע תקכט, ב, משנ"ב טו-טז, וביה"ל ד"ה כיצד; ביאורים ומוספים דרשו, 30, 33, 34 ו-37]

נאמר בתורה על חג הסוכות: וְשִׂמְחֶתָּ בַּחֲגֵךְ, ודרשו חכמינו ז"ל, שמצוה זו אמורה אף על חג הפסח וחג השבועות, ואף על ראש השנה, שנקרא גם הוא חג. וגם ימי חול המועד בכלל המצוה. והמצוה היא - להיות שמח וטוב לב, ולהימנע מדברים המצערים, אבל גם לעשות פעולות הגורמות לשמחה, והיינו, שתיית יין, ואכילת בשר 'שלמי חגיגה'; ואף בזמן הזה, יש מצוה באכילת בשר, אך היא אינה חובה גמורה. ויש אומרים, שבמיץ

אשה ששכחה 'יעלה ויבוא' בברכת המזון ביום טוב - האם צריכה לחזור ולברך?

פסק המשנה ברורה. ולכן, אף אשה שאינה נשואה, או שבעלה אינה משמחה, חייבת במצות השמחה. ואף לדעה זו, הנשים אינן חייבות באכילת פת ביום טוב, ולכן, אם שכחו 'יעלה ויבוא' בברכת המזון, אינן צריכות לחזור ולברך; וכפי הכלל הידוע, שאין חוזרים לברך מפני שכחת 'יעלה ויבוא' אלא כאשר אכילת הפת היא חובה. וראה במקורות. [משנ"ב תקכט, טו, וביה"ל ד"ה כיצד; ביאורים ומוספים דרשו, 25 ו-32]

בהמשך לאמור: יש אומרים שמצות השמחה בחגים אינה מוטלת על הנשים, וכדרך שהן פטורות מכל מצוות עשה ש'הזמן גרמן'; ורק הבעל הוא זה שמחויב לשמח אותן, כחלק ממצות השמחה המוטלת עליו (ראה לעיל). אולם, יש אומרים שמצות השמחה היא דין מדיני יום טוב, וכשם שהנשים חייבות במצות עשה של 'שבתון' ביום טוב, דהיינו במצות השביתה ממלאכה, כך הן חייבות בשמחת יום טוב. וכך

כיצד נימנע מאכילת מאכלים 'טמאים' בסעודות יום טוב?

בעונשם, ה' ישמרנו. ומוסיף על כך המשנה ברורה: "ונתפרסם גודל החיוב לכל ישראל... אבל מה נעשה עם האומללים והנדכאים שמתביישים לפשוט יד ולבקש? ועל כן נהגו שקודם יום טוב הולכים נבוני לב לקבץ עבור אלו; ואשרי האנשים שמימין עין על זה, שמזכים לעצמם, ומזכים לכל אנשי העיר".

[שו"ע תקכט, ב, ומשנ"ב ז]

על מצות השמחה בחגים, נאמר בתורה: וְשִׂמְחֶתָּ בַּחֲגֵךְ אִתָּה... וְהָגַר וְהֵיטָוּם וְהֵאֱלַמְנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ". וזוהי חובה גמורה - לדאוג לכך שגם העניים ומרי הנפש ישמחו ביום טוב. והרמב"ם מכביר במילים חריפות כנגד אלו שאינם מקיימים חובה זו: "מי שנועל דלתות חצרו, ואוכל ושותה... ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש, אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו. ועל אלו נאמר... כָּל אֲכָלְיוֹ יִטְמָאוּ כִּי לַחֲמָם לְנַפְשָׁם. ושמחה כזו - קלון היא להם". וגם הזוהר הקדוש מפליג מאד

* חכמינו ז"ל דרשו מפסוקי התורה, שכל יום טוב הוא "חציו לה' וחציו לכם", כלומר, חצי היום יוקדש לה', לתורה ולתפילה, וחציו השני - להנאות הגוף, כגון אכילה ושתיה.
* ביום טוב, אין חובה לאכול סעודה שלישית, אך ראוי לאכול דבר מה במקום סעודה שלישית, ולפחות להוסיף כנגדה תבשיל בסעודת הבוקר. ויש שנהגו לאכול ביום טוב סעודה שלישית של פת.
* ההכנסות שיש לאדם לצורך הוצאותיו עבור פרנסת ימי החול - קצובות מראש השנה למשך כל השנה; חוץ מהוצאות שבת, יום טוב, ראש חודש, חול המועד, ולימוד התורה של הבנים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לרסק ירקות ביום טוב באמצעות מגרדת?

וביום טוב - מותר לפורר גבינה אף באמצעות מגרדת, אבל צריך לעשות 'שינוי' כלשהו, כגון הפיכת המגרת. ואף ביום טוב אסור לפורר גבינה באמצעים שהם 'עובדין דחול' מובהקים, הדומים לטחינת חיטים בריחיים. ובדומה לאמור, מותר לרסק ירקות ביום טוב באמצעות מגרדת, אך נחלקו הפוסקים אם גם בזה צריך שינוי כמו בגבינה.

[שו"ע תקד, ג, ומשנ"ב יד ריח; ביאורים ומוספים דרשו, 9 ו12]

איסור מלאכת 'הטוחן' בשבת וביום טוב, אמור רק לגבי גידולי קרקע. ויש אומרים שהאיסור אמור אף לגבי דברים שאינם גידולי קרקע, ואין הלכה כדבריהם; אולם, בכלי המיוחד לכך, אסור מדרבנן לטוחנם בשבת, משום שזהו 'עובדין דחול'; ולכן, לדוגמה, אסור לפורר גבינה קשה בשבת באמצעות 'מגרדת' (= 'פומפ'יה'). ויש אומרים שבגבינה יש איסור טוחן לכל הדעות, משום שהטחינה הופכת אותה לדבר אחר לחלוטין ממה שהיתה קודם לכן.

הלוח היומי

ו' בכסלו | רבי חיים מיכאל דב ב"ר יוסף וייסמאנדל זצ"ל, ר"מ נייטרא, בעל מן המצר, תורת חמד ועוד

יארצייט:

תר"ה: רבי יעקב ב"ר אהרן שיק זצ"ל, מקרלין, בעל משכנות יעקב.
תרצ"ז: רבי יוסף ב"ר מתתיה גרג"י זצ"ל, מחכמי אפגניסטאן ובוכרה, בעל עדות ביהוסף.
תשי"ה: רבי חיים מיכאל דב ב"ר יוסף וייסמאנדל זצ"ל, ר"מ נייטרא, בעל מן המצר, תורת חמד ועוד.
תשכ"ד: רבי יעקב צבי ב"ר שלמה כ"ץ, בעל לקט הקמח החדש.
תשכ"ח: רבי חיים דב מאיר ב"ר אריה לייב רובמן זצ"ל, ר"י אור תורה-וילקומיר ור"י תפארת ישראל-חיפה, בעל זכרון מאיר.
תשנ"ה: רבי יחזקאל שרגא ב"ר יששכר דב ליפשיץ-הלברשטאם זצ"ל, מסטרופקוב.

איך נסתדר בעתיד?

פעם הגיע אדם מסוים לרבי אריה לויין ואמר לו: "אני מודאג כיון שיש כעת פיטורי עובדים במקום עבודתי, ואני חושש שאני אהיה בין המפוטרים" השיבו רבי אריה "אני אינני מודאג כלל" והלה תמה: "מדוע לא תשתתף עמי בדאגתי?" רבי אריה השיב לו: "אם היו מפטרים את הקב"ה הייתי מודאג, אך הקב"ה הרי נשאר בתפקידו ואם כן דאגה למה?..."
(איש צדיק היה על הרה"צ רבי אריה לויין עמ' 125)

נשתדל להתחזק בבטחון ולחיות מתוך שלוות הנפש, שהרי השי"ת נמצא איתנו תמיד ודואג לנו בכל המצבים

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il